

תת"ע 9062/10/17 - מהדי חמדה נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

תת"ע 9062-10-17 מדינת ישראל נ' חמדה
תיק חיצוני: 14210903929

בפני כבוד השופטת אסתר טפטה-גרדי
מבקש באמצעות עו"ד הואש עבד מהדי חמדה
אל סלאם
נגד
משיבה מדינת ישראל

החלטה

1. הונחה לפני בקשה לביטול פסק דין בו נדון המבקש בהעדרו, ביום 30.12.18.

נגד המבקש הוגש כתב אישום לפיו, ביום 15.10.17, נהג ברכב, כשרישיון הנהיגה שלו פקע, וחלפו למעלה משנתיים מיום פקיעתו.

בדיון ביום 25.10.18 ביקש הסנגור לקבוע את התיק לשמיעת ראיות. צוין שהמבקש כופר באשמה המיוחסת לו וטוען שאשתו היא שנהגה ברכב בעת האירוע.

בהחלטתי הראשונה, באותו הדיון, נקבע הדיון לשמיעת ראיות ליום 20.11.19. נוכח בקשת הסנגור, לשינוי מועד הדיון, עקב דיון הקבוע לו באותו היום, בבית משפט בחדרה, שונה מועד הדיון, בהחלטה נוספת, בפרוטוקול, ליום 30.12.18.

בדיון לשמיעת ראיות, שהיה קבוע ליום 30.12.18, הנאשם ובא כוחו לא התייצבו.

המאשימה טענה לעונש. צוין שרישיונו של המבקש פקע בשנת 2005, הנאשם, נוהג משנת 1993 ולחובתו 36 הרשעות קודמות, רובן בגין עבירה דומה.

המבקש נדון, בהעדרו, לפסילה בת 9 חודשים, פסילה על תנאי בת 4 חודשים, למשך 3 שנים, וקנס בסך 1,500 ₪.

2. ביום 8.1.19 הגיש סנגורו של המבקש בקשה לביטול פסק הדין, בה טען, שעקב טעות משרדית, שארעה, בתום לב, רשם ביומנו, שמועד הדיון קבוע ליום 20.1.19. זאת, היות שמועד זה נרשם בעמוד הראשון של פרוטוקול הדיון, בהחלטתו הראשונה של בית המשפט. הסנגור אף ציין שביום 30.12.18 הופיע בבית משפט בעכו, בדיון אחר, ולו היה יודע שקבוע לו דיון נוסף באותו היום, היה מתייצב לדיון. עוד צוין שהסנגור עו"ד יחיד במשרדו.

לגופו של עניין צוין שהמבקש כופר בעבירה המיוחסת לו, אינו מודה שנהג ברכב, קיים סיכוי טוב לזיכויו, והותרת גזר הדין על כנו, תגרום לו עיוות דין. בתצהיר מטעם הסנגור, שצורף לבקשה, צוין שהמבקש כופר בעבירה ושמי שנהגה ברכב,

בעת ביצוע העבירה, היא אשתו, האוחזת ברישון נהיגה כדין.

המסגרת המשפטית

3. סעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי מאפשר לדון אדם בהיעדר וקובע חזקה שאם הוזמן ולא התייצב בבית המשפט יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו, ושבת המשפט רשאי לדונו בהיעדר. ונביא בקצרה את נוסח הסעיף.

"240. (א) בעבירות לפי פקודת התעבורה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמו לתאונת דרכים שבה נחבל אדם חבלה של ממש, בעבירות שנקבעו כעבירות קנס או בעבירות לפי חיקוק אחר ששר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת קבע, יחולו סדרי דין אלה:

.....

(א) 2 נאשם שהוזמן ולא התייצב בבית המשפט בתחילת המשפט או בהמשכו, יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו בכתב האישום, זולת אם התייצב סניגור מטעמו;
(א) 3 בית המשפט רשאי לדון נאשם לפי הוראות פסקה (2), שלא בפניו, אם הוא סבור שלא יהיה בשפיטתו על דרך זו משום עיוות דין לנאשם ובלבד שלא יטיל עליו עונש מאסר.....

(ב) על פסק דין מרשיע שניתן לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 130(ח) ו-(ט).

4. נמצאנו למדים שבכל מקרה שנאשם הוזמן ולא הופיע לבית המשפט, הרי ניתן לדונו בהיעדר. אולם בית משפט רשאי לבטל את פסק הדין שניתן בהיעדר (את הכרעת הדין או את גזר הדין, או את שניהם). אמות המידה המנחות את ביהמ"ש בבואו להחליט בבקשה לביטול פסק דין קבועות בס' 130(ח).

(ח) נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדין לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנאשם פסק הדין אולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע.

הסעיף קובע שני טעמים המצדיקים ביטול פסק דין:

א. קיום סיבה מוצדקת לאי התייצבותו של המבקש במשפטו.

ב. גרימת עיוות דין למבקש כתוצאה מאי ביטול פסק הדין.

התנאים אינם מצטברים. מכאן שאם עלול להיגרם למבקש עיוות דין עקב נעילת שערי ביהמ"ש בפניו, ביהמ"ש יעתר לבקשתו לביטול פסה"ד, גם אם אי התייצבותו נבעה מרשלנות בלבד. אולם אם אין קיים חשש כאמור נדרשת סיבה

מוצדקת להיעדרות, ואם אין בידי המבקש סיבה כאמור ידחה ביהמ"ש את בקשתו.

5. בבואו להכריע בבקשה, על ביהמ"ש לשקול מגוון רחב של שיקולים, ביניהם, חומרת העבירה, הזמן שעבר מאז נשפט, הבעיות הטכניות שמעורר הביטול, האינטרס הציבורי שביעילות הדיון לעומת אינטרס הנאשם, ועוד.

6. לענייננו, אין מחלוקת שהמבקש הוזמן כדין לדיון.

ב"כ המבקש טוען שמדובר בטעות משרדית של משרדו. ברע"פ 9142/01 סוראיה איטליא נ' מדינת ישראל (להלן - עניין סוראיה איטליא) קבע ביהמ"ש שטעות משרדית של משרד עוה"ד אין בה כדי להצדיק אי הופעה לדיון.

"על-מנת לשכנע את בית-המשפט כי יש עילה טובה לביטול פסק-הדין ולהניע את גלגלי המערכת השיפוטית מחדש, האפשרות האחת היא שהמבקש יראה כי יש נימוק של ממש לאי-התייצבותו לדיון. **שכחה של מועד הדיון לבדה, אפילו אם אירעה בתום-לב, אינה יכולה להצדיק אי-הופעה לדיון** (ראו ר"ע 418/85 הנ"ל [5]). **דין דומה יחול לגבי טעות משרדית של עורך-הדין המייצג נאשם או לגבי טעות הנובעת מחוסר תשומת-לב של הנאשם עצמו.**" (א.ט.ג. - הדגשה שלי).

7. תכליתו של סעיף 240 לחסד"פ, כפי שמציין ביהמ"ש בעניין סוראיה איטליא, היא יעול ההליך הפלילי בעבירות קלות. ניתנת במסגרתו אפשרות לנאשם, אם הוא בוחר בכך, שלא להיות נוכח בעת הדיון כך שזה יתנהל בהיעדרו. הדיון קובע שבמקרה כזה יראוהו כמודה בכל העובדות אשר בכתב-האישום, משמע: **על הנאשם לדעת שאי-התייצבות כמוה כהודאה.**

8. יושם אל לב שמועד הדיון שונה ליום 30.12.18, לבקשת הסנגור. בנסיבות אלה לסנגור אין אלא להלין על עצמו. זמנו של בית המשפט הוא משאב ציבורי יקר. תיק הקבוע לשמיעת ראיות נקבע במשבצת זמן ייחודית, אותה מקדיש בית המשפט לשמיעת ראיות, ומונע שמיעתם של תיקים הוכחות אחרים, הממתינים לתורם, באותה העת.

9. לעניין הטענה לעיוות דין, המבקש טען שאשתו נהגה ברכב בעת ביצוע העבירה, אך לא הניח לפני כל ראיה לכך. בנסיבות אלה, דין טענה זו להידחות (ראו רע"פ 8472/17, רע"פ 8478/17 ורע"פ 8479/17 מדינת ישראל נ' סאלם ואח').

10. גם לעניין העונש, לא מצאתי שקיים עיוות דין.

המבקש נהג כשרישיון הנהיגה שלו פקע מזה 12 שנה. המבקש, נוהג משנת 1993, וצבר לחובתו, כעולה מגיליון הרשעותיו, 36 הרשעות קודמות, 5 מתוכן בגין עבירה דומה (בין השנים 2006-2013).

עולה, אפוא, שמדובר במי שרישיונו פקע למעלה מעשור, עברו התעבורתי מכביד וזו אינה עבירה ראשונה מסוגה.

כעולה מהפסיקה, ככל שמתארך משך הזמן שחלף מאז פקיעת הרישיון ועד למועד הנהיגה, הולך ומטשטש ההבדל בין נהיגה בזמן פקיעה לבין נהיגה בהעדר רישיון נהיגה.

נוכח נסיבות ביצוע העבירה ועברו התעבורתי, נדון המבקש לפסילה בת 9 חודשים, פסילה על תנאי בת 4 חודשים, למשך 3 שנים, וקנס בסך 1,500 ₪.

עיון במדיניות הענישה מעלה שהענישה היא מידתית וסבירה בנסיבות העניין.

לסיכום, הבקשה נדחית.

הכרעת הדין וגזר הדין יוותרו על כנם.

לתשומת לב המבקש, הוטל עליו עונש של פסילת רישיון נהיגה. לפיכך, חל עליו איסור לנהוג וחובה עליו להפקיד רישיון במזכירות בית משפט לתעבורה. מעיון בתיק עולה שהמבקש טרם הפקיד רישיונו.

כל עוד לא הופקד הרישיון הרי הפסילה בתוקף, אולם ימים אלה לא יובאו בחשבון במניינה.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ג' שבט תשע"ט, 09 ינואר 2019, בהעדר הצדדים.